

Paragraf i Lovforslaget, som siger: Esbjerg Kommune skal med Hensyn til Valg til Landstinget regnes enten til Sognekommuner eller til Købstadkommuner. Det er lige grundlovmæssigt, hvilken af Delene vi vælge, men Analogien henviser os naturlig til at sætte den i Lighed med andre Handelspladser. Jeg antager ikke, at det vil berede Lovforslaget Banfeligheder paa dets videre Vej gennem Rigsdagen. Dernæst er det i § 4 fastsat, at Esbjerg kan optages i Kreditforeningen for Købstadgrundejere i Nørrejylland med de samme Begunstigelser, som andre Købstæder have. Der er jo en anden Kreditforening, nemlig Kreditforeningen for Grundejere paa Landet i Jylland, som virker i Esbjerg til Dato. Hvorvidt denne fremtidig kan virke, maa Statutterne afgøre, og hvis der ikke findes noget i Statutterne, kan den vel ikke vedblive, men jeg indser dog ikke, hvorfor den ikke skulde kunne gøre det. Det vil imidlertid være en Sag, som Ministeren vil kunne afgøre. Endelig er der Spørgsmaal om fremmedes Handelsberettigelse i Byerne. Der er den Mærkelighed i vor Lovgivning, at de handelsrejsende ikke maa komme til Handelspladserne og forhandle deres Varer. Nu har Udvalget optaget en Paragraf, hvor Esbjerg i saa Henseende stilles lige med Købstæderne, men Ministeren mente, at skulde det ske, saa maatte alle Handelspladserne med, og derfor lyder Paragraffen paa, at Forordning af 8de Juni 1839 og Plakat af 16de April 1841 udvides til at gælde for alle Handelspladserne.

Jeg anbefaler hermed Forslaget til det høje Ting i Haab om, at det maa finde Tilslutning, og jeg anbefaler det yderligere til hurtigst mulig Fremme, da Esbjerg By i høj Grad trænger til at faa sine kommunale Forhold ordnede. Med Hensyn til Valgene til Landstinget skal jeg for øvrigt sige, at der er saa meget mere Grund til at sætte Esbjerg her i Lighed med Købstæderne, som det vilde være en Uretfærdighed mod en saa stor By som Esbjerg med over 12,000 Indbyggere, om den kun skulde vælge een Valgmand, og hvis vi paa den anden Side faa gennemført de Love, som der er Tale om i Aar, om den ny Formue- og Indkomstskat o. s. v., er der ikke Tvivl om, at hvis Esbjerg blev staaende som Sognekommune, vilde en stor Del af Esbjergs

mere velstaaende Indbyggere blive selvstrevne Bølgere til Landstinget og forrykke det hidtidige Forhold saaledes, at en stor Del af de nuværende selvstrevne Bølgere i den paa-gældende Landstingskreds vilde forsvinde. Man behøver jo ikke at lege Skjul med hinanden, det vilde ubetinget være til Gavn for Højre, men jeg mener dog ikke, at man skal benytte en Lov om Handelspladser til at forrykke det hidtidige Forhold. Det vil i enhver Henseende være ret og billigt, at Esbjerg med Hensyn til Landstingsvalgene for Fremtiden bliver stillet som Købstad.

Judenrigsministeren (Hørring):

Jeg kan slutte mig til det foreliggende Lovforslag, og jeg skal omtale nogle enkelte Bestemmelser med et Par Ord. Det er i § 1 foreslaaet, at Indenrigsministeren skal udstede et Regulativ, hvorved den kommunale Styrelse for den vordende Handelsplads nærmere fastsættes, og her skal da Ministeren være berettiget til at foretage de Bempelser, som findes hensigtsmæssige, idet han i øvrigt holder sig til de Bestemmelser, der gælde for de øvrige Handelspladser. Esbjerg vilde altsaa faa den tvedelte Styrelse, som findes i Silkeborg og de andre Handelspladser. Men jeg vil tage under Overvejelse, hvorvidt man dog ikke kan undgaa at komme ind paa Oprettelsen af særlige Fatigt-kommissioner og Stolekommissioner i Esbjerg. Jeg mener, at det er en af de Bempelser, som, hvis det kan lade sig gøre paa hensigtsmæssig Maade, maa være til-ladte i det kommunale Regulativ. Med Hensyn til § 3, hvis Affattelse for Resten ikke er heldig, skal jeg fremhæve, at det jo ganske vil bero paa, hvorledes man fortolker Grundlovens § 37, af hvad Indhold denne Paragraf skal være. Om Bestemmelsen i Grundlovens § 37 kan det vel nok siges, at den i dette Punkt er meget uklar. Det er tvivlsomt, hvorvidt Grundloven, naar den nævner 6 Handelspladser, dermed har villet nævne alle de Kommuner, som den Gang vare Handelspladser, og som i Fremtiden maatte blive Handelspladser, eller vil have nævnt disse 6 Kommuner alene med det for Dje, at hvis man en Gang vilde gøre en Sognekommune til Handelsplads, skulde den dog bevare sin sognekommunale Stilling med Hensyn til Valg til Landstinget. Det